

ASPO Oyj PÖRSSITIEDOTE 27.10.2016 klo 10.00

ASPO-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2016

Aspo: Liikevaihto kasvoi, liikevoitto vertailukauden tasolla 14,1 Me (14,4)

(Suluissa esitetty vuoden 2015 vastaavan ajanjakson luvut.)

Tammi-syyskuu 2016

- Aspon liikevaihto oli 332,9 Me (323,7 Me)
- Liikevoitto oli 14,1 Me (14,4 Me sisältäen 1,3 Me liikearvon alaskirjausta)
- Katsauskauden voitto oli 10,7 Me (16,1 Me). Vertailukauden voittoon sisältyy liikearvon alaskirjausta 1,3 Me ja rahoituseriin kirjattua myyntivoittoa 4,9 Me.
- Osakekohtainen tulos oli 0,32 euroa (0,50 euroa).

Heinä-syyskuu 2016

- Aspon liikevaihto oli 118,2 Me (111,5 Me)
- Liikevoitto oli 6,0 Me (7,3 Me)
- Vuosineljänneksen voitto oli 5,0 Me (5,8 Me)
- Osakekohtainen tulos oli 0,16 euroa (0,18 euroa)
- ESL Shippingin liikevoitto oli 3,4 Me (4,4 Me), Leipurin liikevoitto oli 0,4 Me (0,8 Me), Telkon liikevoitto oli 2,3 Me (3,2 Me) ja Kaukon liikevoitto oli 0,5 Me (0,1 Me).

Vuoden 2016 yleisnäkymät

Markkinoiden yleiskehitys jatkuu heikkona, ja toimintaympäristö on edelleen haastava. Laivojen kansainväliset kuivarahtihinnat ovat edelleen alhaisella tasolla, mikä heikentää myös ESL Shippingin supramax-alusten kannattavuutta. EU-markkinoilla toimivien asiakasyritysten teollisuustuotannossa on havaittavissa piristymistä. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden kansantalouksien voimakas lasku on loiventunut. Lievän öljynhinnan nousun vuoksi rupla on vahvistunut ja Venäjän BKT:n laskun odotetaan hidastuneen tai kääntyvän kasvuun. Korkotason arvioidaan säilyvän edelleen poikkeuksellisen matalana, mikä pitää Aspon rahoituskulut maltillisina.

Aspo tarkentaa ohjeistustaan

Uusi ohjeistus: Aspon liikevoitto on noin 19–22 miljoonaa euroa vuonna 2016 (20,6).

Vanha ohjeistus: Aspon liikevoitto on 17–24 miljoonaa euroa vuonna 2016 (20,6).

AVAINLUVUT

	7-9/ 2016	7-9/ 2015	Muutos %	1-9/ 2016	1-9/ 2015	Muutos %	1-12/ 2015
Liikevaihto, Me	118,2	111,5	6,0	332,9	323,7	2,8	445,8
Liikevoitto, Me *)	6,0	7,3	-17,8	14,1	14,4	-2,1	20,6
Liikevoitto-%	5,1	6,5		4,2	4,4		4,6
Voitto ennen veroja, Me **)	5,2	6,3	-17,5	11,7	17,4	-32,8	21,3
Katsauskauden voitto, Me **)	5,0	5,8	-13,8	10,7	16,1	-33,5	19,8
Tulos/osake, euroa	0,16	0,18	-11,1	0,32	0,50	-36,0	0,61
Liiketoiminnan rahavirta, Me	8,5	14,8	-42,6	-2,5	10,7	-123,4	25,0
Oma pääoma/osake, euroa				3,59	3,34		3,36
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				13,4	20,8		19,1
Omavaraisuusaste,%				35,6	33,5		33,8
Nettovelkaantumisaste, %				103,8	104,5		101,4
ESL Shipping, liikevoitto, Me	3,4	4,4	-22,7	8,5	10,2	-16,7	14,7
Leipurin, liikevoitto, Me	0,4	0,8	-50,0	1,3	2,0	-35,0	2,4
Telko, liikevoitto, Me *)	2,3	3,2	-28,1	7,6	8,5	-10,6	10,4
Kauko, liikevoitto, Me *)	0,5	0,1	400,0	-0,1	-1,8	94,4	-1,2

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1–9/2015

*) Liikevoittoon sisältyy Kaukon liikearvosta kirjattu arvonalennus 1,3 Me.

**) Voittoon sisältyy Kaukon liikearvosta kirjattu arvonalennus 1,3 Me ja rahoituseriin kirjattu 4,9 Me:n myyntivoitto

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 1–12/2015

*) Liikevoittoon sisältyy Kaukon liikearvosta kirjattu arvonalennus 1,3 Me sekä Telkolle Tullin määräämiä maksuja ja asian käsittelyyn liittyviä asiantuntijakuluja 0,6 Me.

**) Voittoon sisältyy Kaukon liikearvosta kirjattu arvonalennus 1,3 Me, rahoituseriin kirjattu 4,9 Me:n myyntivoitto sekä Tullin määräämiä maksuja sekä asiantuntijakuluja 2,0 Me

ASPO-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA AKI OJANEN KOMMENTOI KOLMATTAA VUOSINELJÄNNESTÄ JA OHJEISTUKSEN TARKENTAMISTA

”Aspon liikevaihdon kasvua ja toteutunutta liikevoittoa voi pitää hyvänä suorituksena. Vaikeasta markkinaympäristöstä huolimatta kolmannen neljänneksen liikevoitto oli odotetusti merkittävästi parempi kuin ensimmäisen tai toisen neljänneksen liikevoitto, vaikka jäikin vertailukaudesta. Kolmen neljänneksen jälkeen liikevoittomme on 14,1 miljoonaa euroa eli lähes vertailukauden tasolla (14,4). Aiemman vuodelle 2016 annetun liikevoitto-ohjeistuksen vaihteluväli oli laaja, 17–24 miljoonaa euroa. Pystymme nyt tarkentamaan ohjeistustamme, koska vuoden loppua kohden markkinoiden epävarmuuden ennustamisen aikaperiodi on lyhentynyt. Tarkennamme ohjeistustamme pienentämällä liikevoiton vaihteluväliä ja odotamme nyt liikevoiton saavuttavan noin 19–22 miljoonaa euroa vuonna 2016 (20,6).

Alkuvuoden heikko liiketoiminnan rahavirta johtui Telkon kasvuun sitoutuneesta käyttöpääomasta, jota on vapautettu kolmannen neljänneksen aikana. Kolmannen neljänneksen aikana liiketoiminnan rahavirta käännettiin positiiviseksi ja odotamme positiivisen rahavirran jatkuvan loppuvuoden aikana.

Erityisinä onnistumisina voidaan pitää Leipurin kasvua Venäjällä ja positiivista kannattavuuskehitystä leipomoraaka-aineissa, Telkon vahvaa kokonaiskasvua, Kaukon kehittymistä liikkuvan tietotyön yhtiöksi sekä konsernin yleishallintokulujen alenemista tavoitetasolle.

ESL Shippingin liikevoitto jatkui toimialallaan vahvana. Uudet LNG-käyttöiset irtolastialukset valmistetaan Sinotransin Jinlingin telakalla ja ne valmistuvat liikenteeseen vuonna 2018. Uudet alukset tulevat parantamaan ESL Shippingin kannattavuutta.

Telkon liikevaihto on kasvussa vaikka kolmannella neljänneksellä erityisesti muoviraaka-aineiden myyntihinnat laskivat merkittävästi. Telko toimii alueellisena, varastoivana yhtiönä ja siksi hintojen lasku heikensi myyntikatetta erityisesti idän kasvumarkkinoilla, mikä näkyi itämarkkinan liikevoittoprosentin tilapäisenä heikkenemisenä. Telkon liikevaihto itämarkkinoilla kasvoi 16 % vertailukaudesta.

Leipurin koneliiketoiminta teki tappiollisen tuloksen. Nastolan tehtaalla on saatu aikaan paikallinen sopimus joustavista työajoista koko henkilökunnan kanssa. Tuotannollisten koneiden tilauskanta on saatu kasvuun, ja koneliiketoiminnan pitkään kestäneen tappiollisuuden odotetaan olevan nyt takana.

Kauko kasvoi ja teki hyvän vuosineljänneksen tuloksen. Odotamme Kaukon osalta positiivista jatkokehitystä mutta tulos tulee vielä vaihtelemaan eri vuosineljänneksillä.

Konsernin yleishallintokulut ovat nyt tavoitetasolla, joka on noin 4 miljoonaa euroa vuodessa ja noin 0,8 % liikevaihdosta. Jatkossa tehostuminen tapahtuu konsernin liikevaihdon kasvun ja liikevoiton paranemisen kautta.”

ASPO-KONSERNI

LIKEVAIHTO

Liikevaihto segmenteittäin

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos	1-9/2016	1-9/2015	Muutos	1-12/2015
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	17,9	19,9	-10,1	50,8	56,3	-9,8	76,2
Leipurin	27,0	28,3	-4,6	82,0	86,3	-5,0	117,8
Telko	63,8	56,5	12,9	175,4	161,7	8,5	215,3
Kauko	9,5	6,8	39,7	24,7	19,4	27,3	36,5
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Yhteensä	118,2	111,5	6,0	332,9	323,7	2,8	445,8

Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

Liikevaihto markkina-alueittain

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos	1-9/2016	1-9/2015	Muutos	1-12/2015
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
Suomi	38,9	35,0	11,1	110,7	108,9	1,7	147,7
Skandinavia	12,0	15,6	-23,1	35,4	40,2	-11,9	51,8
Baltia	13,1	12,8	2,3	37,7	37,8	-0,3	50,4
Venäjä, Ukraina + muut							
IVY-maat	38,9	35,0	11,1	103,6	93,6	10,7	128,3
Muut maat	15,3	13,1	16,8	45,5	43,2	5,3	67,6
Yhteensä	118,2	111,5	6,0	332,9	323,7	2,8	445,8

Liikevaihdon kasvu oli suhteellisesti merkittäväntä muut maat -markkina-alueella, jossa kasvuun vaikutti erityisesti Telkon kasvanut liikevaihto Puolassa. Vertailukaudella ESL Shippingissä Skandinavian terästeollisuuden laskutus oli normaalia suurempi.

TULOS

Liikevoitto segmenteittäin

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos	1-9/2016	1-9/2015	Muutos	1-12/2015
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	3,4	4,4	-22,7	8,5	10,2	-16,7	14,7
Leipurin	0,4	0,8	-50,0	1,3	2,0	-35,0	2,4
Telko	2,3	3,2	-28,1	7,6	8,5	-10,6	10,4
Kauko	0,5	0,1	400,0	-0,1	-1,8	94,4	-1,2
Muu toiminta	-0,6	-1,2	50,0	-3,2	-4,5	28,9	-5,7
Yhteensä	6,0	7,3	-17,8	14,1	14,4	-2,1	20,6

Osakekohtainen tulos

Tammi-syyskuun tulos/osake oli 0,32 euroa (0,50). Oma pääoma/osake oli 3,59 euroa (3,34). Vertailukauden tulosta paransi merkittävästi ESL Shippingin omistamien vakuutusosakeyhtiö Alandian osakkeiden kaupassa syntynyt 4,9 miljoonan euron rahoituseriin kirjattu myyntivoitto, jonka vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli noin 0,16 euroa.

Taloudelliset tavoitteet

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasastetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa.

Tammi-syyskuun liikevoittoprosentti oli 4,2 % (4,4), oman pääoman tuotto oli 13,4 % (20,8) ja nettovelkaantumisasaste 103,8 % (104,5).

LOPPUVUODEN 2016 NÄKYMÄT

Kansainvälisen talouden epävarmuus on jatkunut, mikä on heijastunut erityisen voimakkaasti perusraaka-aineiden kysyntään ja pitänyt raaka-aineiden hinnat alhaisina. Alusten kansainväliset kuivarahtihinnat ovat olleet erityisen matalalla tasolla. Suhdanne jatkuu heikkona ainakin loppuvuoden ajan.

Epävarmuus Aspolle tärkeillä idän kasvumarkkinoilla jatkuu, vaikka yleisesti odotetaan mm. Venäjän kansantalouden laskun jo hidastuneen ja kääntyvän kasvuun 2017. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden tulevaa kehitystä ja epävarmuuden taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Historiallisesti muiden IVY-maiden kehitys on seurannut Venäjän taloudellista kehitystä. Valuuttakurssit ovat olleet vuoden 2016 aikana vakaammat kuin edellisinä vuosina mutta valuutat voivat tulevaisuudessa muuttaa arvoaan voimakkaastikin.

Länsimarkkinoilla on tapahtunut lievää teollisuuden tuotannon piristymistä, jonka odotetaan jatkuvan loppuvuoden aikana.

Öljyn hinta säilyy matalalla tasolla lievästä hinnan noususta huolimatta. Yleisesti ottaen tuotannollisten raaka-aineiden hintojen odotetaan pysyvän matalina. Konserni jatkaa markkinaosuuksien kasvattamista kannattavasti strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla.

Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän matalina, mutta varustamo on varmistanut loppuvuoden kapasiteettinsa käytön pääosin pitkäaikaisin sopimuksin.

Aspo tarkentaa ohjeistustaan. Uusi ohjeistus: Aspon liikevoitto on noin 19–22 miljoonaa euroa vuonna 2016 (20,6).

ASPON LIIKETOIMINNAT

ESL SHIPPING

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Katsauskauden lopussa varustamon tonnisto koostui 14 yksiköstä, joista 13 oli varustamon omia ja yksi vuokrattu yksikkö.

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos-%	1-9/2016	1-9/2015	Muutos-%	1-12/2015
Liikevaihto, Me	17,9	19,9	-10,1	50,8	56,3	-9,8	76,2
Liikevoitto, Me	3,4	4,4	-22,7	8,5	10,2	-16,7	14,7
Liikevoitto-%	19,0	22,1		16,7	18,1		19,3

ESL Shippingin palvelukokonaisuus perustuu kykyyn operoida tehokkaasti ja luotettavasti jääalueilla sekä lastata ja keventää aluksia merellä. Kolmannella neljänneksellä varustamon alukset ovat operoineet pääosin Itämerellä ja Euroopan liikenteessä sekä suorittaneet merilastausta ja -purkausta. Kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoisii asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin.

Itämeren rahtiliikenne ja -määrät ovat olleet normaalit. Varustamon kalusto on ollut liikenteessä Itä- ja Pohjanmerellä supramax-aluksia lukuunottamatta. Supramax-alukset ovat olleet koko kolmannen neljänneksen ajan kansainvälisessä liikenteessä kolmansien maiden välillä ja ajoittain aikarahdattuina. Toinen supramax-aluksista on kuljettanut raaka-aineita Kanadan arktiselta jääalueelta Baffinlandista Eurooppaan. Aluksen kannattavuus oli odotettua heikompi lastaus- ja purkausolosuhteista johtuen. Tuontilisenssimääräykset varustamon edellisvuosina kuljettamalle norjalaiselle sepelille ovat osaltaan estäneet sepelikuljetukset Venäjän arktisella alueella. Kolmannella neljänneksellä määräaikaistelakotiin yksi alus.

ESL Shippingin liikevaihto heinä-syyskuussa oli 17,9 miljoonaa euroa (19,9). Liikevaihdon lasku johtui supramax-alusten vertailukautta heikommasta markkinatilanteesta. Varustamon muiden alusluokkien kannattavuus parani vertailukaudesta. Varustamon suhteellinen kannattavuus oli suurten alusten haastava markkinatilanne huomioiden tyydyttävä ja heinä-syyskuun liikevoitto oli 3,4 miljoonaa euroa (4,4), joka oli 19 % (22) liikevaihdosta. Supramax-alusluokka oli kolmannella neljänneksellä tappiollinen vaikka näiden alusten toteutunut rahtihintataso oli vallinnutta yleistä spot-markkinarahtitasa merkittävästi parempi.

ESL Shipping kuljetti heinä-syyskuussa lasteja 2,8 miljoonaa tonnia (3,0). Kuljetusmäärien lasku johtui supramax-alusten edellisvuotta pidemmistä matkoista kaukoliikenteessä. Itämeren liikenteessä kuljetusmäärät nousivat hieman vertailukauteen nähden. Terästeollisuuden kuljetusmäärät olivat edellisvuoden tasolla. Energiateollisuuden kuljetusmäärät kasvoivat ja kuljetukset suuntautuivat lähes kokonaisuudessaan yhdistetyn lämmön- ja sähköntuotannon laitoksille. Muiden kuljetusten suhteellinen osuus liikennepäivistä oli vertailukautta korkeampi. Varustamo on strategiansa mukaisesti onnistunut vakiinnuttamaan asemansa biopolttoaineiden kuljetuksissa Itämerellä ja laajentamaan toimintaansa uudelle arktiselle alueelle Kanadassa.

Varustamo ja Sinotrans & CSC Shipbuilding Industry Corporation ovat sopineet muutoksesta, jonka mukaisesti ESL Shippingin energiatehokkaat maakaasukäyttöiset irtolastialukset rakennetaan telakkaryhmän Nanjingin kaupungissa Kiinassa sijaitsevalla Jinlingin päätelakalla. Muutos varmistaa alusten ajallaan tapahtuvan toimituksen ja korkean laadun, eikä sillä ole vaikutusta kauppahintaan.

ESL Shippingin tammi-syyskuun liikevaihto oli 50,8 miljoonaa euroa (56,3) ja liikevoitto 8,5 miljoonaa euroa (10,2).

ESL Shippingin näkymät 2016

Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän edelleen alhaisina. Suurten kuivarahtialusten markkinarahdit ovat viimeaikaisesta hintojen vakiintumisesta huolimatta edelleen heikolla tasolla. Tilanne heijastuu loppuvuoden avovesikauden aikana myös suurten jäävahvistettujen alusten markkina hintatasoja heikentävästi ja varustamon supramax-alusten markkina säilyy haastavana. Toinen supramax-alus työllistyneenä Itämeren alueella ja toinen on kansainvälisessä liikenteessä, ja alusten kannattavuuden odotetaan olevan kansainvälinen rahtihintataso huomioiden hyvä.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin ja kapasiteetin käyttöasteen arvioidaan olevan hyvä. Energiateollisuuden kuljetustarpeen ennustetaan kokonaisuudessaan olevan edellisvuotta korkeamman sekä biopolttoaineiden että kivihiilen kuljetusten johdosta. Terästeollisuuden kuljetusten odotetaan kehittyvän loppuvuoden aikana positiivisesti. Tarvittaessa kapasiteettia sopeutetaan kysynnän vaihtelun mukaisesti myös rahtaamalla lisää ulkopuolista kapasiteettia. Merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän odotetaan olevan vilkasta.

Strategiansa mukaisesti varustamo jatkaa työtä asiakaspinnan laajentamiseksi erityisesti sellaisiin asiakaskuljetuksiin, joissa voidaan laajentaa sekä lastivalikoimaa että yhtiön toiminta-alueita hyödyntäen alusten itsenäistä lastinkäsittelykykyä ja poikkeuksellisen hyvää jäävahvistusta. Vuoden 2016 viimeisen neljänneksen aikana kaksi alusyksikköä telakoidaan suunnitelman mukaisesti.

LEIPURIN

Leipurin on ainutlaatuinen ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden, elintarviketeollisuuden sekä uudistetun strategian mukaisesti myös kodin ulkopuolisen syömisen (out of home, OOH) markkinoilla. Leipurin tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen ja laitteet aina myyntipisteiden suunnitteluun saakka. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos-%	1-9/2016	1-9/2015	Muutos-%	1-12/2015
Liikevaihto, Me	27,0	28,3	-4,6	82,0	86,3	-5,0	117,8
Liikevoitto, Me	0,4	0,8	-50,0	1,3	2,0	-35,0	2,4
Liikevoitto-%	1,5	2,8		1,6	2,3		2,0

Länsimarkkinoilla sokerin ja meijeripohjaisten tuotteiden hinnat ovat nousussa. Vertailukauteen suhteutettuna myös kasviöljypohjaisten tuotteiden hinnat ovat kohonneet. Viljaperäisten ja muiden keskeisten raaka-aineiden hinnat ovat pysyneet pääosin vertailukauden tasolla. Suomessa leipomotuotteiden markkina on ollut lievässä kasvussa OOH-markkinan, kahvileipien ja konditoriatuotteiden ansiosta. Virossa leipomotuotteiden markkina on laskenut erityisesti viennin vähentymisen seurauksena. Muissa Leipurin EU-toimintamaissa markkinatilanne säilyi ennallaan. Baltiassa pakastetuotteiden käyttö erityisesti myymäläleipomoissa on kasvussa.

Venäjällä vähittäiskaupan myynti on laskenut vertailukaudesta noin 6 %, ja yleisen laskutrendin mukana myös teollisen leivän kulutus sekä hintataso ovat laskeneet. Myymäläleipomoiden kasvava alimman hintaluokan leipien tarjooma on siirtänyt leivän kulutusta edullisiin tuotteisiin. Venäjällä leipomoteollisuus on pyrkinyt vaihtamaan raaka-aineita edullisempiin, paikallisesti tuotettuihin raaka-aineisiin. OOH-sektorissa kuluttajakäyttäytymisen muutos leivontatuotteiden kulutuksessa on edesauttanut yleistä OOH-segmentin kasvua Venäjällä. Venäjällä inflaatio elintarvikkeiden osalta on hidastunut ja ollut alkuvuoden aikana noin 7 %. Muissa Leipurin itämarkkinoiden maissa yleinen markkinatilanne on parantunut alkuvuodesta.

Leipurin kolmannen neljänneksen liikevaihto jäi vertailukaudesta ja oli 27,0 miljoonaa euroa (28,3). Liikevoitto oli 0,4 miljoonaa euroa (0,8). Vuosineljänneksen liikevoittoprosentti oli 1,5 % (2,8). Leipurin leipomoraaka-aineliiketoiminta paransi tulostaan sekä länsi- että itämarkkinoilla vertailukauteen verrattuna. Konekauppojen jaksottumisesta sekä haastavasta markkinatilanteesta johtuen konemyynti oli kolmannella neljänneksellä erittäin heikkoa ja tämän seurauksena koneliiketoiminnan tulos jäi merkittävästi vertailukaudesta ja oli selvästi tappiollista. Lisäksi Leipurin liiketoiminnan kustannukset olivat normaalitilannetta korkeammat johtuen lisäpanostuksista Leipurin OOH-strategian kehittämiseksi.

Kolmannella vuosineljänneksellä leipomoraaka-aineiden liikevaihto länsimarkkinoilla jäi hieman vertailukaudesta. Suomessa leipomoraaka-aineiden liikevaihto säilyi vertailukauden tasolla ja uuteen strategiaan liittyvä OOH-asiakassegmentin myynti jatkoi kasvuaan. Leipurin on avannut koeleipomotoiminnan lisäksi koekahvilan OOH-asiakassegmentin kuluttajakäyttäytymisen testaamiseksi. Kyseisen kahvilan kautta Leipurin kykenee kehittämään ja testaamaan OOH-tarjoomaansa koko Leipurin liiketoiminta-alueelle.

Leipurin itämarkkinoiden eli Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden leipomoraaka-aineiden liikevaihto kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä noin 13 %. Venäjällä OOH-markkinoille lanseeratun pakastetuotevalikoiman myynti jatkoi nopeaa kasvua. Leipomoraaka-aineiden liikevoitto Venäjällä parani vertailukaudesta ja liikevoittoprosentti oli noin 10 %. Baltiassa liikevaihto säilyi vertailukauden tasolla.

Kolmannella neljänneksellä Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto konemyynti mukaan lukien oli 7,2 miljoonaa euroa (7,1) ja liikevoittoprosentti noin 7 % (7).

Kone- ja laiteinvestointien taso säilyi kolmannella vuosineljänneksellä matalana kaikissa Leipurin toimintamaissa. Koneliiketoiminnan liikevaihto pysyi matalana kaikilla päämarkkinoilla, ja liikevoitto oli selvästi tappiollinen verrattuna positiiviseen liikevoittoon vertailukaudella. Päämieslaitemyynnin osalta liikevaihtoa laski isojen leivontalinjojen heikko investointikysyntä ydinmarkkinoilla ja päämieslaitemyynnin tulos painui negatiiviseksi. Oman tuotannon liikevaihto laski ja sen tulos oli tappiolla tulosparannusohjelmista sekä resurssien sopeuttamisesta huolimatta. Tilauskanta on parantunut ja toimitukset tapahtuvat neljännen neljänneksen ja vuoden 2017 aikana.

Leipurin-liiketoiminnan tammi-syyskuun liikevaihto oli 82,0 miljoonaa euroa (86,3) ja liikevoitto 1,3 miljoonaa euroa (2,0). Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto oli 20,9 miljoonaa euroa (21,4).

Leipurin näkymät 2016

Markkinatilanteen odotetaan säilyvän haasteellisena Leipurin keskeisillä markkinoilla. Markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana teollisen leipomisen sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä, ja kasvua odotetaan kaikilla markkina-alueilla OOH-sektorilta.

Leipurin parantaa kannattavuuttaan merkittävästi neljännellä neljänneksellä. Venäjän taloustilanteen heikkenemisen arvioidaan pysähtyneen mutta inflaation säilyvän korkeana, mistä johtuen investointihalukkuus Venäjällä pysyy alhaisena. Kuluttajien ostovoiman heikkenemisen odotetaan vähitellen pysähtyvän. Leipomoraaka-aineiden paikallista hankintaa on lisätty korvaamaan tuontiraaka-aineita. Tällä pyritään vastaamaan kysynnän muutokseen kehittämällä hintakilpailukyysisempää tarjoomaa. Tavoitteena on kasvattaa paikallisten raaka-aineiden osuus yli 50 %:iin. Paikallinen hankinta on hajautettu ja merkittäviä alueellisia tuotantokumppaneita on kymmeniä. Neljännellä neljänneksellä Leipurin aloittaa oman, aluksi pienimuotoisen teollisen tuotannon Venäjällä leivontateollisuuden täytteiden ja hillojen valmistuksella. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden ja vahvistaa markkina-asemaansa.

Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä uusi toiminta-alue, ja loppuvuoden aikana Leipurin jatkaa laajentumistaan OOH-markkinoilla.

Koneliiketoiminnassa jatkuu toiminnan kehittäminen, josta esimerkkinä on Nastolan tehtaalla tehty paikallinen sopimus joustavista työajoista koko henkilökunnan kanssa. Toimitusten jaksottumisesta johtuen koneliiketoiminnan vuoden viimeisen neljänneksen liikevoiton arvioidaan olevan selvästi positiivinen.

TELKO

Telko on johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Telkolla on toimintaa pääosin omien tytäryhtiöiden kautta Telkon länsimarkkinoilla Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Tsekissä ja Slovakiassa sekä Telkon itämarkkinoilla Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa, Georgiassa ja Kiinassa.

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos-%	1-9/2016	1-9/2015	Muutos-%	1-12/2015
Liikevaihto, Me	63,8	56,5	12,9	175,4	161,7	8,5	215,3
Liikevoitto, Me *)	2,3	3,2	-28,1	7,6	8,5	-10,6	10,4
Liikevoitto-%	3,6	5,7		4,3	5,3		4,8

*) Liikevoittoon 1–12/2015 sisältyy Tullin määräämiä maksuja ja asian käsittelyyn liittyviä asiantuntijakuluja 0,6 Me.

Muoviraaka-aineiden hinnat kääntyivät laskuun kesäkuussa ja lasku jatkui kolmannella vuosineljänneksellä. Volyyimimuovien hinnat laskivat noin 5-8 %. Teollisuuden käyttämien kemikaalien hintataso pysyi selvästi edellisvuoden sekä pitkäaikaisten keskiarvojen alapuolella pääosin matalana säilyneen öljyn hintatason takia. Venäjän kansantalouden lasku on tasaantunut mutta teollisuustuotannon investoinnit ovat jatkaneet laskuaan. Inflaatio on hidastunut mutta on edelleen noin 7 %.

Telkon liikevaihto kasvoi kolmannella neljänneksellä 13 % ja oli 63,8 miljoonaa euroa (56,5). Itämarkkinoiden liikevaihto kasvoi 16 % ja sen suhteellinen osuus Telkon liikevaihdosta oli 49 %. Itämarkkinoiden liikevaihdon kasvuun vaikuttivat pääasiassa uudet asiakkuudet.

Kolmannen neljänneksen liikevoitto oli 2,3 miljoonaa euroa (3,2). Liikevoittoprosentti laski ja oli 3,6 % (5,7). Länsimarkkinoilla liikevoitto kasvoi merkittävästi. Itämarkkinoilla liikevoitto laski huomattavasti liikevoittoprosentin jäädessä selvästi alle 5 %:n. Itämarkkinoiden heikon kannattavuuden pääsyinä olivat volyymituotteiden suhteellisesti suurempi osuus liikevaihdosta verrattuna länsimarkkinoihin ja niihin kohdistunut hintojen lasku. Lisäksi ajanjaksolla myytyjen tuotteiden ja niiden hankintahetken välisen ajan valuuttakurssimuutos heikensi hetkellisesti itämarkkinoilla myytävien tuotteiden kannattavuutta.

Liikevaihtoaan kasvattivat sekä kemikaalit, muovit että voiteluaineet kemiantuotteiden kasvun ollessa voimakkainta. Kemikaaliliiketoiminnan suhteellinen kannattavuus säilyi lähes vertailukauden tasolla. Muoviliiketoiminnan kannattavuus laski. Castrol-moottoriöljyjen asiakkuuksien siirto Suomessa Telkolle eteni kolmannella vuosineljänneksellä suunnitelmien mukaan.

Telkon liikevaihto tammi-syyskuussa oli 175,4 miljoonaa euroa (161,7). Liikevoitto laski ja oli 7,6 miljoonaa euroa (8,5). Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto kasvoi 12 % ja oli 79,3 miljoonaa euroa (70,6).

Telkon näkymät 2016

Öljyn hinnan ja Telkon myymien öljypohjaisten raaka-aineiden hintojen ei odoteta nousevan merkittävästi, vaikka sekä kemikaali- että muoviraaka-aineiden hinnat ovat alhaisella tasolla. Markkinahintojen tulevaa kehitystä on haastavaa arvioida.

Telko kasvattaa myyntiään länsimarkkinoilla. Itämarkkinoiden myynnin kehityksen arvioiminen on edelleen vaikeaa. Telko arvioi itämarkkinoiden normaalia heikomman kannattavuuden kolmannella neljänneksellä olleen tilapäistä ja johtuneen myyntihintojen laskusta.

Itämarkkinoilla teollisuuden kysynnän lasku Telkon toimittamille tuotteille näyttää pysähtyneen. Merkittävää teollisuuden kysynnän kasvua ei ole vielä nähtävissä, ja Telkon kasvu pohjautuu jatkossakin pääosin markkinaosuuksien kasvattamiseen. Telkon suunnittelemasta logistiikkaterminaalista Pietariin ei ole tehty lopullista investointipäätöstä johtuen tontin omistajan ja paikallisviranomaisten välisestä luvitusta koskevista neuvotteluista, jotka jatkuvat ainakin vuoden 2017 toiselle neljännekselle. Suomessa Castrol-autovoiteluaineiden asiakkuuksien siirto Telkolle saadaan päätökseen vuoden 2016 loppuun mennessä, mikä kasvattaa liikevaihtoa ja parantaa suhteellista kannattavuutta Suomessa.

KAUKO

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Se toimittaa parhaat työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmistavat palvelut terveydenhuollon, teollisuuden, logistiikan ja viranomaisten tarpeisiin. Kaukon ratkaisuihin yhdistyvät räätälöidyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Valikoimiin kuuluu myös energiatehokkuutta parantavia tuotteita. Kaukon ydinmarkkinoita ovat Suomi ja Saksa.

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos-%	1-9/2016	1-9/2015	Muutos-%	1-12/2015
Liikevaihto, Me	9,5	6,8	39,7	24,7	19,4	27,3	36,5
Liikevoitto, Me *)	0,5	0,1	400,0	-0,1	-1,8	94,4	-1,2
Liikevoitto-%	5,3	1,5		-0,4	-9,3		-3,3

*) Vuonna 2015 liikevoittoon sisältyi ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikearvosta kirjattu arvonalennus -1,3 Me

Kaukon liiketoiminta kehittyi kolmannen neljänneksen aikana suunnitellusti. Liikevaihto kasvoi 40 % ja oli 9,5 miljoonaa euroa (6,8). Liikevoitto oli 0,5 miljoonaa euroa (0,1). Liikevaihto ja kannattavuus ovat kehittyneet positiivisesti sekä liikkuvassa tietotyössä että energiatehokkuuslaitteissa.

Liikkuvan tietotyön liikevaihto kasvoi voimakkaasti vertailukauteen verrattuna erityisesti toisen neljänneksen aikana solmittujen sopimusten ansiosta, joiden toimitus tapahtui pääasiallisesti kolmannella neljänneksellä. Liikkuvaan tietotyöhön on rekrytoitu uusia avainhenkilöitä. Saksan liiketoiminta, joka keskittyy terveysteknologiaan, on käynnistysvaiheen vuoksi tappiollista.

Energiatehokkuuslaitteiden myynti kehittyi hyvin vertailukauteen verrattuna ja kannattavuus parani. Nopeinta kasvu oli aurinkosähköjärjestelmissä. Ilmalämpöpumpuissa kasvu oli suunnitelmien mukaista.

Kaukon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 27 % ja oli 24,7 miljoonaa euroa (19,4). Liikevoitto oli -0,1 miljoonaa euroa (-1,8). Vertailukauden liiketulosta heikensi Industrial-liiketoiminnan myynti, jonka yhteydessä Aspö arvioi Kauko-segmentin liikearvoa ja kirjasi siitä 1,3 miljoonan euron arvonalentumisen.

Kaukon näkymät 2016

Suomessa liikkuvan tietotyön sekä energiatehokkuusmarkkinoiden kehitys on mielenkiintoisessa vaiheessa. Kauko panostaa vaativan liikkuvan tietotyön ratkaisujen kehittämiseen ja myyntiin. Toiminnan edelleen kehittämiseksi on käynnistetty useita uusia liiketoimintakehityshankkeita. Nämä edellyttävät sekä teknisten ja kaupallisten osaajien lisärekrutointia että sisäisten toimintamallien edelleen kehittämistä.

Uuden strategian mukaisten liikkuvan tietotyön kokonaisratkaisujen sekä ylläpitosopimusten osuuksien liikevaihdosta odotetaan kasvavan. Kauko panostaa kokonaisratkaisuihin, joissa yhdistyvät räätälöidyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Erityisesti viranomaisien sekä logistiikan, teollisuuden ja terveydenhuollon aloilla odotetaan olevan vahvaa kysyntää Kaukon tarjoamille liikkuvan tietotyön ratkaisuille aluksi Suomessa ja Saksassa sekä myöhemmin Euroopan muilla markkinoilla.

Energiatuotteiden volyymin ja kannattavuuden odotetaan paranevan erityisesti aurinkosähköjärjestelmien kasvavan kysynnän myötä. Tilauskanta vuodelle 2017 on erittäin hyvä.

Saksaan perustettu yritys Kauko GmbH keskittyy aluksi terveydenhuoltosektoriin ja Kaukon kehittämän liikkuvan työaseman myyntiin Saksan terveydenhuoltosektorilla. Kaukon terveydenhuoltosektorille suunnittelema ja valmistuttama tietokone on sertifiointiprosessissa ja sen odotetaan olevan valmiin neljännellä neljänneksellä. Saksan toiminnot ovat alkuvaiheessa tappiollisia ja toiminnan odotetaan kääntyvän kannattavaksi 2017.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos-%	1-9/2016	1-9/2015	Muutos-%	1-12/2015
Liikevaihto, Me	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto, Me	-0,6	-1,2	50,0	-3,2	-4,5	28,9	-5,7

Muun toiminnan liikevoitto kolmannella neljänneksellä oli -0,6 miljoonaa euroa (-1,2) ja tammi-syyskuussa -3,2 miljoonaa euroa tappiollinen (-4,5).

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat 18,6 miljoonaa euroa (12/2015: 23,9). Konsernitaseen korolliset velat olivat 132,6 miljoonaa euroa (12/2015: 127,9). Korollisten velkojen keskiporkko oli katsauskauden päättyessä 1,7 % (12/2015: 1,7). Korottomat velat olivat 68,9 miljoonaa euroa (12/2015: 74,3).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 103,8 % (12/2015: 101,4) ja omavaraisuusaste 35,6 % (12/2015: 33,8). Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen päättyessä nettovelkaantumisaste oli 104,5 % ja omavaraisuusaste 33,5 %.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli tammi-syyskuussa negatiivinen -2,5 miljoona euroa (10,7). Käyttöpääoman muutos oli katsauskauden aikana -21,6 miljoonaa euroa (-10,3). Käyttöpääomaa on sitoutunut erityisesti Telkon voimakkaaseen kasvuun. Investointien rahavirta oli -3,1 miljoonaa euroa (0,3). Investointien rahavirtaan vertailukaudella positiivisesti vaikutti osakkeiden myyntitulo. Konsernin vapaa rahavirta (liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta) oli -5,6 miljoonaa euroa (11,0).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 60 miljoona euroa. Valmiusluottolimiittit olivat katsauskauden päättyessä kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Vuoden 2016 aikana ei eräänny merkittäviä luottosopimuksia. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 12 miljoonaa euroa.

Aspo laski liikkeeseen 27.5.2016 uuden 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua uuden hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä. Aspo ilmoitti 26.5.2016 marraskuussa 2013 liikkeeseenlaskemansa hybridilainan vapaaehtoisen takaisinostotarjouksen tuloksesta. Aspo hyväksyi ostettavaksi kaikkiaan 15,4 miljoonan euron osuuden kokonaismäärältään 20 miljoonan euron lainapääomasta. Aspo on 17.10.2016 ilmoittanut lunastavansa takaisin jäljellä olevan lainapääoman 18.11.2016 lainaehtojen mukaisesti.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksella, jonka käypä arvo 30.9.2016 oli -0,7 miljoonaa euroa. Rahoitusinstrumentti on käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

Aspo-konserni on suojannut uusien alusten hankintaan liittyviä valuuttamääräisiä rahavirtoja valuuttatermiineillä, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden valuuttatermiinien nimellisarvo on

38,5 miljoonaa euroa ja käypä arvo 30.9.2016 oli –0,5 miljoonaa euroa. Rahoitusinstrumentti on käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit kolmannella neljänneksellä olivat 1,5 miljoonaa euroa (2,4) ja koostuivat pääosin ylläpito- ja korvausinvestoinneista.

Investoinnit segmenteittäin ilman yritysostoja

	7-9/2016	7-9/2015	Muutos	1-9/2016	1-9/2015	Muutos	1-12/2015
	Me	Me	%	Me	Me	%	Me
ESL Shipping	1,0	2,1	-52,4	2,6	3,5	-25,7	13,2
Leipurin	0,0	0,1	-100,0	0,1	0,4	-75,0	0,5
Telko	0,3	0,1	200,0	0,8	0,6	33,3	1,0
Kauko	0,0	0,1	-100,0	0,0	0,1	-100,0	0,1
Muu toiminta	0,2	0,0	-	0,2	0,1	100,0	0,3
Yhteensä	1,5	2,4	-37,5	3,7	4,7	-21,3	15,1

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö segmenteittäin kauden lopussa

	9/2016	9/2015	Muutos-%	12/2015
ESL Shipping	225	222	1,4	223
Leipurin	320	286	11,9	299
Telko	269	258	4,3	265
Kauko	51	44	15,9	46
Muu toiminta	23	24	-4,2	24
Yhteensä	888	834	6,5	857

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli katsauskauden lopussa 888 (834). Henkilöstön määrä on lisääntynyt erityisesti Leipurin ja Telkon Venäjän ja muiden IVY-maiden yhtiöissä. Kaukon henkilökunta on lisääntynyt Saksan toimintojen avaamisen seurauksena.

Palkitseminen

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2015 noin 30 henkilöä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson perusteella luovutettiin osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 88 970 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita sekä osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Vuoden 2016 ansaintajakson palkkio perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 maksetaan vuonna 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovutetaan enintään 112 250 kappaletta, ja rahana maksettava määrä vastaa enintään osakkeiden luovutushetken arvoa.

Kannustinjärjestelmien sääntöjen mukaisesti Aspolle on työsuhteen päättymisen perusteella palautunut tammi-syyskuussa yhteensä 5 275 kpl osakepalkkiojärjestelmien perusteella luovutettuja omia osakkeita.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Aspon liiketoimintaympäristö on koko vuoden ollut poikkeuksellisen haastava. Talouden perusteet Aspon toimintamaissa ovat edelleen heikot, mutta heikentyivät kolmannella neljänneksellä enää hitaasti tai jopa paranivat joissakin maissa. Länsimaiden bruttokansantuotteet kasvavat hitaasti ja idässä supistuminen on hidastunut, mutta inflaatio on edelleen korkea. Rahtihinnat ovat matalat, mutta kääntyneet hienoiseen nousuun. Huolimatta varovaisesta käännteestä parempaan päin yleinen talouden epävarmuus pitää Aspon kaikkien toimialojen riskejä yllä.

Venäjän liiketoimintojen tulos voi kärsiä alueen epävakauden seurauksena ja Ukrainassa epävakaa markkinan tuottama poikkeuksellisen hyvä kannattavuus on palautunut normaaliksi.

Erityisesti itämarkkinan epävarmuus sekä valuuttojen arvojen mahdolliset muutokset voivat vaikuttaa tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Sekä itä- että länsimarkkinoiden kasvua rajoittaa investointihyödykkeiden heikko kysyntä.

Strategiset riskit

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talous voi kasvaa tai supistua ja tämän kehityksen seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat joko parantua tai heikentyä merkittävästi.

Venäjällä ja Ukrainassa ulkomaisten tuotteiden hintojen nousun seurauksena kulutuskysyntä on vähentynyt ja talous on supistunut. Ennusteiden mukaan Venäjän talous on kääntymässä kasvuun ensi vuoden aikana. Vaikka valuuttojen mahdollinen heikkeneminen hidastaa liikevaihdon euromääräistä kasvua, pienenevät myös euromääräiset kulut Venäjällä ja Ukrainassa. Heikentynyt kulutuskysyntä vaikuttaa kauppaan, minkä lisäksi heikentynyt taloustilanne heijastuu Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoihin ja maksuliikenteeseen sekä yritysten investointihalukkuuteen.

Venäjällä tuontitavaran hintojen nousua ja pakotteiden mahdollista vaikutusta vähennetään paikallisella hankintatoimella ja tuotannolla. Venäjällä tuotettuja raaka-aineita ja tarvikkeita on lisääntyvässä määrin otettu tuotantoon teollisuudessa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa.

Aspon strategiaan kuuluu erilaisten rakenteellisten muutosten toteuttaminen. Nykyisen taloudellisen tilanteen jatkuessa pitkään voi Aspon rakenteellisten muutosten tekeminen vaikeutua.

Talouspakotteet tai muut Venäjän nykytilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä ja suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Yhteiskunnallinen tavoite hiilen kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa on lisääntynyt, mikä saattaa vähentää hiilen kuljetustarvetta. Korvaavien energiatuotteiden tarve voi vastaavasti lisätä kuljetuksia ja tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on näistä syistä vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien matala taso ja kansainvälisesti kaluston lisääntyminen erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta.

Strategisia riskejä aiheuttavat kansainvälisesti heikon taloudellisen tilanteen sekä poliittisen ilmapiirin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Päätökset energiantuotannon rakenteista, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, saattavat aiheuttaa teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää

fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voi aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Poliittisen tilanteen kärjistymisestä ja taloudellisen kehityksen huolestuttavasta suunnasta huolimatta Aspon strategisia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Operatiiviset riskit

Vaikka Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on katsauskauden aikana vähentynyt, ovat operatiiviset riskit säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin ja henkilöihin liittyvät riskit.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssit ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään itämarkkinoilla. Poliittinen ja taloudellinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua Ukrainassa. Venäjällä ja muissa IVY-maissa kehitys ostovoiman heikentyessä voi olla samansuuntainen. Myös kuluttajakäyttäytyminen heijastuu B-to-B-asiakkaiden kautta syntyviin riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoiminta tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja Ukrainan kärjistynyt tilanne ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia ja joillakin liiketoiminnan alueilla parantanut kannattavuutta. Kilpailun normalisoitumista esimerkiksi Ukrainassa on jo tapahtunut.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat myös vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnat eivät ole kärsineet suuria luottotappioita. Luottovakuuttajien limiitit ovat kuitenkin kiristyneet, ja yleisesti luottotappioriskit ovat kasvaneet ja jossain määrin myös toteutuneet.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohtolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu Vuosi 2015 -julkaisussa sekä yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 30.9.2016 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 396 226 osaketta eli 1,3 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-syyskuussa 2016 yhteensä 1 867 994 osaketta ja 12,7 miljoonaa euroa, eli 6,0 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 7,59 euroa ja alin 6,00 euroa. Keskikurssi oli 6,81 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 7,01 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 214,4 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 9 230 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 659 013 osaketta eli 2,1 % osakekannasta.

Aspo Oyj:n uusi kaupankäyntitunnus (osaketunnus) Nasdaq Helsingissä on ASPO. Aikaisempi kaupankäyntitunnus oli ASU1V. Muutos tuli voimaan 27.6.2016.

Liputusilmoitus

Osakkeenomistaja Tatu Vehmas ilmoitti 31.5.2016, että Aatos Vehmas ja Liisa Vehmas ovat valtuuttaneet hänet käyttämään omistamiensa Aspon osakkeiden äänivaltaa, minkä seurauksena hänen osuutensa Aspo Oyj:n osakkeiden äänimäärästä on kasvanut yli viiden prosentin (5 %).

KATSAUSKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Aspon hallitus päätti 17.10.2016 lunastaa takaisin alun perin 20 miljoonan euron hybridilainan jäljellä olevan pääoman 4,58 miljoonaa euroa. Laina laskettiin liikkeeseen marraskuussa 2013. Laina lunastetaan takaisin lainaehtojen mukaisesti 18.11.2016. Hybridilainan oman pääoman luonteesta johtuen jäljellä oleva osuus on merkitty lunastukseen saakka Aspo-konsernin omaan pääomaan.

YHTIÖKOKOUS

Osinko

Aspo Oyj:n 7.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,41 euroa osakkeelta. Osingon maksupäivä oli 18.4.2016.

Hallitus ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen VT, MBA Mammu Kaarion, OTK Roberto Lencionin, DE, eMBA, kauppaneuvos Gustav Nybergin ja DI Risto Salon sekä uusina jäseninä KTM Mikael Laineen ja KTT Salla Pöyryn. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Roberto Lencionin. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin sekä jäseniksi Mammu Kaarion, Mikael Laineen ja Salla Pöyryn. Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö Ernst & Young Oy.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Yhtiökokous päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on jatkossa valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Lokakuussa Aspon osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan on nimetty hallituksen jäsen Veronica Timgren, Oy Havsudden Ab; varatoimitusjohtaja Reima Rytsölä, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma; kauppatieteiden ylioppilas Tatu Vehmas, Vehmaksen suku ja sijoitusjohtaja Mikko Mursula, Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg toimii toimikunnan asiantuntijana. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistelee ja esittelee yhtiökokoukselle ehdotukset hallituksen jäsenten palkitsemisesta, lukumäärästä ja hallitukseen valittavista jäsenistä. Nimitystoimikunta toimittaa yhtiön hallitukselle ehdotuksensa vuoden 2017 varsinaiselle yhtiökokoukselle 1.1.2017 mennessä.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 7.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus käsittää oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt saamansa valtuutusta.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen

perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta
Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus on käyttänyt saamaansa valtuutusta luovuttamalla 18.3.2016 yhteensä 88 970 yhtiön
hallussa olevaa omaa osaketta vuosien 2015-2017 osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksolle
2015 kuuluville henkilöille.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus
sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös
oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen,
jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien
uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on
voimassa 30.9.2018 asti. Hallitus ei ole käyttänyt saamaansa valtuutusta.

HALLITUKSEN PÄÄTÖS KOSKIEN OSINGONJAKOA VUODESTA 2017 ALKAEN

Seuraten yleismaailmallista trendiä Aspo Oyj:n hallitus on päättänyt, että se tulee ehdottamaan
varsinaiselle yhtiökokoukselle siirtymistä varojenjakopolitiikassaan kaksi kertaa vuodessa
tapahtuviin maksuihin vuodesta 2017 alkaen.

Aspon hallitus on myös vahvistanut pitävänsä ennallaan Aspon nykyisen osingonjakopolitiikan,
jonka mukaisesti yhtiö jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta.

OIKEUDENKÄYNNIT

Helsingin kärjäoikeus antoi 27.2.2015 päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä
kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin kärjäoikeuden
pätöksen mukaan Suomen valtio veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden
mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio valitti
kärjäoikeuden tuomiosta ja hovioikeus kumosi 8.8.2016 annetussa tuomiossa Helsingin
kärjäoikeuden päätöksen ja hylkäsi ESL Shippingin kanteen vanhentuneena. Yhtiö on hakenut
valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011
vastaanotetun m/s Alppilan takuuaikaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman
pätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön
vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutus tullaan huomioimaan
osavuositarkastuksessa sillä kaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Helsingissä 27.10.2016

ASPO Oyj

Hallitus

ASPO-KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	7-9/2016		7-9/2015	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	118,2	100,0	111,5	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,3	0,1	0,1
Materiaalit ja palvelut	-88,1	-74,5	-78,9	-70,8
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-9,3	-7,9	-9,5	-8,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2,9	-2,5	-2,9	-2,6
Liiketoiminnan muut kulut	-12,2	-10,3	-13,0	-11,7
Liikevoitto	6,0	5,1	7,3	6,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,8	-0,7	-1,0	-0,9
Voitto ennen veroja	5,2	4,4	6,3	5,7
Tuloverot	-0,2	-0,2	-0,5	-0,4
Katsauskauden voitto	5,0	4,2	5,8	5,2
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	-0,4		-3,5	
Suojauslaskenta	-0,1		0,0	
Myytavissä olevat rahoitusvarat			0,0	
Luokittelun muutokset			0,0	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		0,0	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-0,5		-3,5	
Katsauskauden laaja tulos	4,5		2,3	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	5,0		5,8	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	4,5		2,3	
Tulos/osake, euroa	0,16		0,18	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,16		0,18	

	1-9/2016		1-9/2015		1-12/2015	
	Me	%	Me	%	Me	%
Liikevaihto	332,9	100,0	323,7	100,0	445,8	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,3	1,0	0,3	1,2	0,3
Materiaalit ja palvelut	-243,7	-73,2	-229,5	-70,9	-318,2	-71,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-29,9	-9,0	-30,6	-9,5	-41,0	-9,2
Poistot ja arvonalentumiset	-8,6	-2,6	-9,6	-3,0	-12,5	-2,8
Liiketoiminnan muut kulut	-37,5	-11,3	-40,6	-12,5	-54,7	-12,3
Liikevoitto	14,1	4,2	14,4	4,4	20,6	4,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-2,4	-0,7	3,0	0,9	0,7	0,2
Voitto ennen veroja	11,7	3,5	17,4	5,4	21,3	4,8
Tuloverot	-1,0	-0,3	-1,3	-0,4	-1,5	-0,3
Katsauskauden voitto	10,7	3,2	16,1	5,0	19,8	4,4
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	1,1		-3,0		-5,8	
Suojauslaskenta	-0,8		0,1		0,3	
Myytavissä olevat rahoitusvarat			1,8		1,8	
Luokittelun muutokset			-4,9		-4,9	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		0,6		0,6	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	0,3		-5,4		-8,0	
Katsauskauden laaja tulos	11,0		10,7		11,8	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	10,7		16,1		19,8	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	11,0		10,7		11,8	
Tulos/osake, euroa	0,32		0,50		0,61	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,32		0,50		0,61	

ASPO-KONSERNIN TASE

	9/2016 Me	9/2015 Me	Muutos %	12/2015 Me
Varat				
Muut aineettomat hyödykkeet	9,7	11,3	-14,2	11,1
Liikearvo	42,6	42,7	-0,2	42,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	112,8	108,7	3,8	116,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,2	0,2	0,0	0,2
Saamiset	3,7	3,7	0,0	3,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	169,0	166,6	1,4	174,2
Vaihto-omaisuus	59,4	52,8	12,5	48,4
Myynti- ja muut saamiset	64,3	58,0	10,9	58,3
Rahavarat	18,6	32,5	-42,8	23,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	142,3	143,3	-0,7	130,6
Varat yhteensä	311,3	309,9	0,5	304,8
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7	17,7	0,0	17,7
Muu oma pääoma	92,1	84,1	9,5	84,9
Oma pääoma yhteensä	109,8	101,8	7,9	102,6
Pitkäaikaiset velat	114,6	98,2	16,7	121,1
Lyhytaikaiset velat	86,9	109,9	-20,9	81,1
Oma pääoma ja velat yhteensä	311,3	309,9	0,5	304,8

ASPO-KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Käyvän arvon rahasto
 D = Muut rahastot
 E = Omat osakkeet
 F = Muuntoerot
 G = Kertyneet voittovarot
 H = Yhteensä

Me	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2016	17,7	4,3	-0,3	31,9	-2,7	-21,8	73,5	102,6
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							10,7	10,7
Muuntoerot						1,1		1,1
Rahavirran suojaus*			-0,8					-0,8
Laaja tulos yhteensä			-0,8			1,1	10,7	11,0
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-12,5	-12,5
Hybridi-instrumenttien muutos				9,6			-1,1	8,5
Osakepalkitseminen					0,4		-0,2	0,2
Rahastosiirto				0,1			-0,1	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				9,7	0,4		-13,9	-3,8
Oma pääoma 30.9.2016	17,7	4,3	-1,1	41,6	-2,3	-20,7	70,3	109,8
Oma pääoma 1.1.2015	17,7	4,3	1,9	32,0	-3,4	-16,0	67,6	104,1
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							16,1	16,1
Muuntoerot						-3,0		-3,0
Rahavirran suojaus*			0,1					0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat*			-2,5					-2,5
Laaja tulos yhteensä			-2,4			-3,0	16,1	10,7
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-12,2	-12,2
Hybridi-instrumentin korot							-1,0	-1,0
Osakepalkitseminen					0,7		-0,5	0,2
Rahastosiirto				-0,1			0,1	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-0,1	0,7		-13,6	-13,0
Oma pääoma 30.9.2015	17,7	4,3	-0,5	31,9	-2,7	-19,0	70,1	101,8

* verovaikutus huomioituna

ASPO-KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1-9/2016	1-9/2015	1-12/2015
	Me	Me	Me
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikevoitto	14,1	14,4	20,6
Oikaisut liikevoittoon	8,7	10,2	13,4
Käyttöpääoman muutos	-21,6	-10,3	-4,2
Maksetut korot	-2,7	-2,5	-3,1
Saadut korot	0,3	0,6	0,6
Maksetut tuloverot	-1,3	-1,7	-2,3
Liiketoiminnan rahavirta	-2,5	10,7	25,0
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-3,1	-4,3	-5,5
Ennakkomaksut aluksista	-0,1		-9,2
Luovutustulot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,1	0,1	0,1
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista		4,9	4,9
Ostetut tytäryhtiöt, lisäkauppahinta		-0,3	-0,3
Myydyt liiketoiminnat ja tytäryhtiöt		-0,1	0,1
Investointien rahavirta	-3,1	0,3	-9,9
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10,8	-1,2	-21,9
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-6,6	15,9	25,6
Hybridi-instrumentti, takaisinmaksut	-15,7		
Hybridi-instrumentti, korot	-0,6		-1,4
Hybridi-instrumentti, liikkeeseenlasku	24,8		
Maksetut osingot	-12,5	-12,2	-12,2
Rahoituksen rahavirta	0,2	2,5	-9,9
Rahavarojen muutos	-5,4	13,5	5,2
Rahavarat vuoden alussa	23,9	19,3	19,3
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,1	-0,3	-0,6
Rahavarat kauden lopussa	18,6	32,5	23,9

ASPO-KONSERNIN SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

Segmenttien varat, Me

	9/2016	9/2015	12/2015
ESL Shipping	120,2	116,3	123,8
Leipurin	59,9	62,2	61,8
Telko	83,2	75,0	65,7
Kauko	23,4	21,4	26,8
Segmenteille kohdistamattomat	24,6	35,0	26,7
Yhteensä	311,3	309,9	304,8

Segmenttien velat, Me

	9/2016	9/2015	12/2015
ESL Shipping	9,3	9,9	11,0
Leipurin	12,3	15,1	14,9
Telko	32,0	27,3	27,1
Kauko	7,6	7,4	12,6
Segmenteille kohdistamattomat	140,3	148,4	136,6
Yhteensä	201,5	208,1	202,2

LAATIMISPERIAATTEET

Aspo Oyj:n osavuositarkastus on laadittu IAS 34 *Osavuositarkastukset* -standardin mukaan. Yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja vuoden 2015 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla. Näiden uusien ja uudistettujen normien käyttöönotolla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoituihin lukuihin. Muilta osin on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 31.12.2015. Katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Aspo Oyj on ottanut käyttöön Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Market Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antaman ohjeistuksen. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on selostettu Vuosi 2015 -julkaisun sivulla 70.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konserni raportoi liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä + Ukraina + muut IVY-maat, sekä muut maat.

TIEDOTUSTILAISUUS

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus järjestetään tänään torstaina 27.10.2016 klo 14.00 Paavo Nurmi -kabinetissa Hotel Kämpissä, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Helsingissä 27. lokakuuta 2016

ASPO Oyj

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talousjohtaja

Lisätiedot:

Aki Ojanen, 09 521 4010, 0400 106 592, sähköposti [aki.ojanen \(a\) aspo.com](mailto:aki.ojanen@aspo.com)

JAKELU:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.aspo.fi

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.